

2024-06-17

Insynsrådet vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län – sammanträde den 17 juni 2024

Deltagande ledamöter:

Landshövding Sten Tolgfors (ordf.)
Sofia Karlsson
Peter Hederstedt
Klas Johansson
Johan Trouvé
Tomas Kåberger
Helena Lundberg Nilsson

Övriga deltagande:

Länsöverdirektör Jörgen Peters
Pia Severinsson, Saco
Henrik Frykman, kanslichef, sekreterare

Frånvarande

Per Cramér
Internrevisionschef Kent Andersson
Martin Dahl, fackförbundet ST

Föredragande

Andreas Lidholm, länsarkitekt (punkt 4)
Ingrid Guldbrand, landsbygdsdirektör Mikael Cullberg, strateg regional utveckling (punkt 6)
Sanja Pihl, chef service och utvecklingsenheten (punkt 7)

1. Fastställande av dagordning

Dagordningen fastställdes.

2. Föregående mötesanteckningar

Föregående mötesanteckningar lades till handlingarna.

3. Aktuellt från Länsstyrelsen

Landshövdingen informerar om nyheter kopplade till Länsstyrelsens förehavanden och initiativ:

- Går igenom sammanställning av högnivåbesök till Länsstyrelsen sedan september 2022, skickas ut till ledamöterna.
- Sten inledde med aktuella frågor kring grön omställning. Berättade bland annat om pågående prövningar av havsvindparker.
- Frågan om Försvarsmaktens intressen kring havsvind togs upp – och ställdes av Johan Trouvé mot de arbetstillfällena och den regionala utveckling som står på spel.
- Det ställdes en fråga om tid för regeringens prövning av havsvindparken Poseidon. Landshövdingen svarade att vi inte vet.
- Landshövdingen lyfte hur vi försöker vara möjliggörare och använda juridiskt utrymme. Tog Länsstyrelsens arbete med solceller som exempel.
- Sofia Karlsson ställde fråga om hur vi jobbar med andra länsstyrelser kring t.ex. havsvindparker och solceller. LRF har noterat att ärenden hanteras olika över landet. Landshövdingen berättade om hur vi är självständiga myndigheter men arbetar samtidigt nationellt för samordning i olika nätverk.
- Klas Johansson lyfte vikten av att länsstyrelserna lär av varandra och erfarenhetsutbytet. Jämförde med Polisregionernas utbyte.
- Tomas Kåberger såg möjlighet att bygga robusta system om man bygger framförallt soleanläggningar med rätt teknik. En liten merkostnad initialt, men ger robusthet i längden. Det här behöver informeras om.
- Helena Lundberg Nilsson ställde en fråga om hur gemensam havsplanering kring energi skulle kunna se ut? Länsarkitekt Andreas Lidholm berättade att statlig havsplan ute för granskning för närvarande. Regeringen vill revidera befintliga tre planer med större energifokus. Ska lämnas till regeringen vid årsskiftet.
- Landshövdingen berättade om hur vi arbetar teambaserat kring vissa tillståndsprocesser. Berättade att vi genomfört utbildning kring tillståndsprocesser tillsammans med Västsvenska Handelskammaren.
- Landshövdingen redogjorde för positivt utfall i Svenskt Näringslivs undersökning om Länsstyrelsens service och bemötande.

4. Tema. Infrastruktur i Västsverige

Länsstyrelsens uppgifter, uppdrag och länets utmaningar - fokus

på Länsstyrelsens uppdrag kring Göteborg-Borås (Landshövding Sten Tolgfors och länsarkitekt Andreas Lidholm.)

- Landshövdingen gick över på dagens tema kring infrastruktur. Inledde med en bred bild över hur länets behov ser ut. Redogjorde därefter för Länsstyrelsens pågående regeringsuppdrag kring järnväg Göteborg-Borås.
- Fick fråga om nationell planering kring infrastruktur. Svar att det som finns främst är den nationella planen för infrastruktur. Landshövdingen menade att i Västra Götaland måste visa att vi i länet löser de utmaningar vi har här, att vi har förmåga att ta emot statliga investeringar.
- Sofia Karlsson lyfte att investeringar kommer att ta mycket mark ur produktion. Önskade att man samförlade så mycket som möjligt av infrastruktur, inte varje projekt för sig, utan samlat för att inte ta alltför mycket mark i anspråk.
- Landshövdingen lyfte att vi i Västra Götaland dessvärre inte har regionalt planorgan som kan lösa en del av det här.
- Helena Lundberg Nilsson redogjorde för bakgrund kring frågan om regional planering i Västra Götaland. Stockholm, Skåne och Halland har regionplaneorgan.
- Länsarkitekt Andreas Lidholm inledde gick vidare med att berätta om färdigställda bostäder i Västra Götaland. Trots utmaningar i byggbransch byggdes även 2023 mycket i länet. Är av betydelse för behov kring infrastruktur. Lyfte strukturella infrautmaningar i länet: vi saknar sammanhållen regional fysisk planering och har förhållandevis låg befolkningstäthet.
- Andreas Lidholm gav en bred överflygning kring utmaningar i infrastruktur och status för de större kommunikationerna i länet. Fördjupade sig i Västra Stambanan. Beskrev därefter den stora underhållsskulden – Lidholm menade att vi i Västra Götaland därutöver har ett stort investeringsunderskott. Västsverige behöver komma ikapp. Andreas beskrev avslutningsvis Länsstyrelsens roll i infrastrukturfrågor.
- Ställdes fråga om snabbtåg Göteborg-Oslo med förbindelse mot kontinenten. Johan Trouvé informerade om att Uddevalla kommun anlitat en konsult för att titta på det här.
- Peter Hederstedt tog upp frågan om viktiga flöden i Västsverige – menade att det är en nationell fråga.
- Landshövdingen berättade att vi bjöd in aktörer längs Västra stambanan till ett samordningmöte i frågan i februari.

5. Tema: Infrastruktur i Västsverige - Ledamöternas reflektioner
(Johan Trouvé, Helena Lundberg Nilsson)

Helena inledde med att redogöra för VGR:s ansvar och roller kring infrastruktur. Beskrev hur regionen organiserat arbetet med infrastrukturfrågor. Redogjorde för nationell och länsvis planeringscykel när det gäller infrastruktur. Beskrev ekonomiska ramar och Västra Götalands infrastrukturprioriteringar, både på länsnivå och på delregional nivå.

Johan Trouvé inledde med att redogöra för underkapacitet på järnväg i Västra Götaland, mycket låga snitthastigheter i viktiga pendlingsstråk. Johan oroades av att det pågår mycket underhåll som tar lång tid och har stor påverkan, men man passar inte på att samtidigt göra förbättringar. Västra Götaland måste kräva förbättringar i samband med underhåll.

Vädjade till Västra Götalandsregionen att ta ett starkare ledarskap inför kommande infrastrukturproposition i höst. Ledarskapet måste bli tydligare. Alternativ finansiering: där måste vi komma med lösningar och hjälpa regeringen – Västra Götaland skulle kunna vara testobjekt för att hitta alternativ finansiering menade Trouvé.

Klas Johansson ställde en fråga om hur det ser ut med befolkningstillväxt i Västra Götaland och Halland – och vilka konsekvenser det får. Den strategiska analysen av länets tillväxtförutsättningar behövs instämde landshövdingen.

6. Regeringsuppdrag regional utveckling (Ingrid Guldbrand, Mikael Cullberg)

Landshövdingen inledde med en historisk återblick på hur Länsstyrelsen Västra Götaland lämnat ifrån sig det regionala utvecklingsuppdraget till regionen för cirka 25 år sedan. Samtidigt ligger många uppdrag kvar. Landshövdingen tog upp några av dessa och lyfte behovet av samverkan med Västra Götalandsregionen.

Mikael och Ingrid berättade inledningsvis översiktligt om våra uppdrag kring regional utveckling och därefter om hur vi jobbar internt i gruppen för regional utveckling och nämnde också det länsstyrelsegemensamma nätverket för regional tillväxt.

Mikael gick vidare med vad som står i årets budgetproposition avseende länsstyrelsernas roll i regional utveckling och tog upp att produktivitetskommissionen i sitt delbetänkande uttryckt att Länsstyrelsens roll inom regional utveckling bör stärkas.

Mikael beskrev uppdrag från regeringen 2024, bland annat:

- Bidra till tillväxt och beakta tillväxt vid målkonflikter
- Stärka svensk konkurrenskraft och näringslivsutveckling, industrins gröna omställning och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag.
- Bidra till målen för den regionala utvecklingspolitiken och den sammanhållna landsbygdspolitiken.
  - Främja andra statliga myndigheters medverkan i det regionala utvecklingsarbetet.
- Utveckla arbetet med att förenkla för företag:
  - Mål om handläggningstider
  - Bemötande och service
  - Minskat och förenklat uppgiftslämnande
- Kompetenshöjande insatser för länsstyrelsernas företagsnära verksamheter, för att förenkla företagets kontakter med länsstyrelserna.

Tog också upp regeringsuppdrag avseende stöd till regionerna om strategisk planering i deras regionala utvecklingsarbete. Vi har en dialog med regionen kring det här.

Landshövdingen menade att perspektivet regional utveckling är viktigt för länsstyrelsernas utveckling, alla anställda behöver känna ansvar för de här perspektiven i beredningar. För att markera områdets vikt har vi inrättat Mikael's tjänst som strateg regional utveckling.

Helena Lundberg Nilsson ansåg att vi har en fördel i vårt län av att vi har en struktur för samverkan – med fokus på hur vi bäst jobbar gemensamt. Landshövdingen lyfte också andra arenor för samverkan, t.ex. Accel, och rådet för industriomställning.

Johan Trouvé lovordade inriktningen och framhöll vikten av att se utvecklingsperspektivet när man t.ex. sitter med tillståndsärenden. Johan tyckte sig se förändring i strategi i Länsstyrelsen.

Mikael Cullberg tog upp Länsstyrelsens andra relaterade uppdrag, bland annat tillsyn kopplat till företagen och om regional energiplanering. Han föreslog att planeringsuppdraget kunde tas upp vid ett kommande insynsråd, vilket rådet tyckte var ett bra förslag.

7. Lokalfrågor i Länsstyrelsen (Sanja Pihl)

Enhetschef Sanja Pihl redogjorde för pågående lokalförändringar vid Länsstyrelsen.

Länsstyrelsen har sedan 2017 och 2020 ett beslutat lokalprogram och en lokalförsörjningsstrategi. Syftet är att lokalerna ska bidra till:

- flexibilitet och anpassad verksamhet
- en hållbar arbetsmiljö
- kostnadseffektivitet

Lokalerna på våra sex orter med kontor ses nu över. Under våren 2024 gör vi en fördjupad analys med fokus på differentierade funktioner och service på våra verksamhetsorter. Analysen utgår från att:

- Göteborg, Vänersborg, Mariestad ska ha nuvarande funktioner och serviceutbud
- Skara, Uddevalla och Borås ska ha funktioner som stödjer fältverksamheten

Beslut fattas tidigast hösten 2024.

Kontoret i Göteborg har kommit längst.

- Aktivitetsbaserat kontor på Ekelundsgatan sedan hösten 2023
- Arbetsätt och funktionalitet utvärderas våren 2024
- Minskad yta med 400 kvadratmeter på Ekelundsgatan
- Diskussion pågår om att minska lokalytan med 1200 kvadratmeter på Södra Hamngatan

Landshövdingen berättade att han tillsammans med länsöverdirektör varit och besökt samtliga orter och pratat bland annat lokalfrågor och organisationsöversyn.

Pia Severinsson berättade om att vi regelbundet samverkat lokalförändringar. Försöker från fackets sida lyssna in oron som finns hos flera engagerade medarbetare.

Föreslogs rundvandring för rådet i våra lokaler.

8. Övriga frågor och kommande möten

Kommande möte 7 oktober.

Ledamot Hederstedt lyfte att punkten totalförsvar behöver vara med varje möte.

9. Avslutning

Landshövding Sten Tolgfors tackade rådet för mötet.

Ordförande:

Sten Tolgfors

Vid anteckningarna:

Henrik Frykman